

ایران تنها قدرتی که می‌تواند بحران قره‌باغ را حل کند

ایران به طور سنتی رابطه نزدیکی با ارمنستان دارد و البته روابط پرفراز و نشیبی با آذربایجان دارد که بهبود یافته است. هیچ کدام از دو کشور به ایران به عنوان دشمن نگاه نمی‌کنند.

ایران به طور سنتی رابطه نزدیکی با ارمنستان دارد و البته روابط پرفراز و نشیبی با آذربایجان دارد که بهبود یافته است. هیچ کدام از دو کشور به ایران به عنوان دشمن نگاه نمی‌کنند.

آنچه که مدت های طولانی ترس وقوع آن وجود داشت، 2 آوریل اتفاق افتاد. چندین درگیری میان آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه ناگورنو-قره باغ، که منطقه ای با اکثریت جمعیتی ارمنی و جزء خاک آذربایجان است، اتفاق افتاد.

آن گونه که ادعا شده است این درگیری ها که بر سر خط آتش بسی که پس از جنگ 1994 کشیده شده بود، اتفاق افتاد، موجب کشته شدن چندین نفر شده است. وسعت و اندازه درگیری ها موجب شد تا برخی از ناظرین به این نتیجه برسند که جنگ جدیدی بین آذربایجان و ارمنستان اتفاق افتاده است.

چنین جنگی به طور گسترده ای مخرب است. در طول 20 سالی که از آتش بس شکننده می گذرد، هر دو کشور به دست به گسترش زرادخانه شان زده اند، به ویژه آذربایجان که از درآمد نفتی برخوردار بود. حدود 20 هزار سرباز در هر طرف مرز مستقر شده اند. هر دو طرف این توانایی را دارند که باکو و ایروان را با موشک بزنند. چنین درگیری هایی برای امنیت انرژی اروپا خطرناک است.

تلاش های میانجیگری از طریق سازمان امنیت و همکاری اروپا و گروه مینسک (ایالات متحده، فرانسه، روسیه) به بن بست خورده است. هیچ کدام از طرفین به دنبال یک مصالحه جدی برای دستیابی به صلح نیستند.

در حالی که اوضاع بحرانی است، تعجبی ندارد که قدرت های بین المللی دخیل در منطقه ایالات متحده، اتحادیه اروپا، روسیه، ترکیه و ایران- مواضعشان در قبال این بحران را اعلام کنند. به غیر از ایالات متحده، نظر اتحادیه اروپا بیشتر نزدیک به ایران است.

فدریکا موگرینی، نماینده عالی اتحادیه اروپا در زمینه سیاست خارجی در بیانیه ای که منتشر شد از دو طرف خواست تا فوراً درگیری ها را متوقف و آتش بس کنند. ایران هم به طور مشابه همین درخواست را دارد و حسین دهقان، وزیر دفاع ایران با همتایانش به طور تلفنی گفتگو کرد. اگرچه اتحادیه اروپا نقش خاصی در درگیری یا تلاش های میانجیگریانه ندارد، اما قرار گرفتن در کنار ایران می تواند به موقعیت دیپلماتیک اروپا در منطقه کمک کند.

اتحادیه اروپا گزینه های چندانی ندارد. روسیه به طور سنتی به هرگونه حضور خارجی در این منطقه حساس است. کرملین به خاطر توافق نامه نظامی از لحاظ امور نظامی به ارمنستان متعهد است و در این کشور دارای پایگاه نظامی است. اما همچنین روابط نزدیکی هم با آذربایجان دارد و به این کشور تسلیحات می فروشد. به طور کلی پوتین از هیچ گونه مداخله کشورهای خارجی در فضای کشورهای پس از دوران شوروی، استقبال نمی کند.

بازیگر مهم دیگر ترکیه است که بدون هیچ گونه قید و شرطی از آذربایجان حمایت می کند. اگرچه بعید است که به طور مستقیم از لحاظ نظامی دست به مداخله برند، اما به طور دیپلماتیک از آذربایجان حمایت می کند. انگیزه دیگر ترکیه تخریب منافع روسیه از طریق ضدیت با متحدش، ارمنستان است.

در میان سه بازیگر بزرگ منطقه ای، تنها ایران است که به دنبال ثبات در منطقه قفقاز جنوبی است. با وجود مشکلات متعدد در خاورمیانه، خلیج فارس و افغانستان و نیاز به بازسازی اقتصادی، ایران مطمئناً به دنبال بی ثباتی دیگری در مرزهایش نیست.

با توجه به این مسئله ایران می تواند بر سر میز مذاکره قرار بگیرد، موضوعی که دیگر بازیگران نمی توانند آن را انجام دهند. ایران دارای حضور تاریخی و فرهنگی عمیقی در منطقه است. ایران به طور سنتی رابطه نزدیکی با ارمنستان دارد و البته روابط پرفراز و نشیبی با آذربایجان دارد که بهبود یافته است. لغو تحریم ها موجب افزایش روابط ایران با هر دو کشور شده است.

هیچ کدام از دو کشور به ایران به عنوان دشمن نگاه نمی کنند.

نکته مهم دیگر این است که ایران برخلاف روسیه و ترکیه به هیچ کدام از طرفین سلاح نمی فروشد. اتحادیه اروپا هم به خاطر موانع قانونی چنین اقدامی انجام نمی دهد.

علاوه بر این فدریکا موگرینی اواسط آوریل به تهران سفر می کند تا درباره امنیت منطقه و رابطه ایران و اتحادیه اروپا صحبت کند و در این راستا می توان درباره رفع بحران ناگورنو-قره باغ هم صحبت کرد.

منبع: لوب لاگ

نویسنده: الدار ممدوف